

ČESKÁ ŠKOLNÍ INSPEKCE

Inspektorát č. 8

Liberec

okresní pracoviště Česká Lípa

Inspekční zpráva

Základní a mateřská škola

Sad 5. května 130

471 54 Cvikov

IZO: 102 005 214

Zřizovatel: Město Cvikov

Č. jednací	083 509/98-4005
Signatura	kh1rs101

OBSAH

1. ÚVOD	3
1.1 Předmět inspekce	3
1.2 Termín inspekce	3
1.3 Složení inspekčního týmu	3
1.4 Ředitel(ka) školy	3
1.5 Označení dokladů a ostatních materiálů, o které se zjištění opírá.....	3
2. VÝCHOVNĚ VZDĚLÁVACÍ PROGRAM ŠKOLY	5
2.1 Výchovně vzdělávací program školy, učební plány a učební osnovy, případně jiné schválené učební dokumenty.....	5
2.2 Další informace o výchovně vzdělávacím programu školy	5
2.3 Přehled o počtu ročníků, tříd a žáků	6
2.4 Poskytovaný stupeň vzdělání	6
3. ŘÍZENÍ ŠKOLY	7
3.1 Koncepční záměry školy, plánování	7
3.2 Plnění učebních plánů a učebních osnov, případně jiných schválených učebních dokumentů	8
3.3 Odborné a pedagogické řízení.....	9
3.3.1 Organizační struktura školy.....	9
3.3.2 Personální struktura školy	10
3.3.3 Péče o další vzdělávání a odborný růst učitelů	11
3.4 Kontrolní systém školy, kontrola a hodnocení.....	11
3.5 Informační systém školy - vnitřní a vnější.....	12
3.6 Vedení povinné dokumentace	13
3.7 Výroční zpráva	14
3.8 Efektivnost využívání finančních prostředků přidělených ze státního rozpočtu vzhledem ke schváleným učebním dokumentům	15
4. PODMÍNKY, PRŮBĚH A VÝSLEDKY VÝCHOVNĚ VZDĚLÁVACÍ ČINNOSTI	16
4.1 Hodnocení materiálně-technických podmínek výchovně vzdělávací činnosti vzhledem ke schváleným učebním dokumentům a počtu žáků	16
4.2 Hodnocení psychohygienických podmínek školy	18
4.3 Hodnocení školy z hlediska kvality vyučování (činnost pedagogických pracovníků), hodnocení úrovně vzdělávání v jednotlivých předmětech nebo organizačních celcích.....	21
4.4 Hodnocení školy z hlediska úrovně výsledků učení - činnosti žáků	25
4.5 Hodnocení školy z hlediska rozvoje osobnosti žáků, utváření všeobecné kulturnosti, osobních kompetencí, hodnotových orientací a postojů.....	25
4.6 Hodnocení výchovného poradenství.....	26
4.7 Hodnocení dalších aktivit, které významně ovlivňují výchovně vzdělávací činnost školy.....	28
4.8 Hodnocení činnosti školských zařízení, která jsou součástí školy.....	29
5. ZÁVĚR	31
5.1 Závěry inspekce.....	31
5.2 Doporučení inspekce k další činnosti školy	33
5.3 Datum vyhotovení zprávy a podpisy členů inspekčního týmu	34
5.4 Datum a podpis ředitele(ky) kontrolované školy stvrzující převzetí zprávy.....	34
5.5 Další adresáti zprávy.....	35

1. ÚVOD

1.1 Předmět inspekce

Komplexní posouzení činnosti školy dle § 18, odst. 3, 4 zákona č. 564/1990 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství, ve znění pozdějších předpisů (zákon č. 139/1995 Sb.).

1.2 Termín inspekce

19. - 23. října, 12. a 23. listopadu 1998

1.3 Složení inspekčního týmu

Vedoucí týmu: Mgr. Božena Vydrová

Členové týmu: Erika Hemzáčková, Mgr. Jarmila Jaškovová, Mgr. Věra Jirkalová,
PaedDr. Jana Langerová, Jan Svoboda, Mgr. Jiří Vorlíček

1.4 Statutární orgán školy (školského zařízení)

Zřizovatel: město Cvikov

Statutární zástupce: Jiří Walter, bytem Martinovo údolí 239, 471 54 Cvikov

1.5 Označení dokladů a ostatních materiálů, o které se zjištění opírá

Zřizovací listina ze dne 7.1.1996, rozhodnutí o zařazení školy do sítě škol, předškolních a školských zařízení č.j.: 137 - 1/97.

Dokumentace ředitele školy - koncepce školy, plán školy na školní rok 1998/99, školní řád, evidence žáků školy, rozhodnutí ředitele, kritéria hodnocení, klasifikační řád školy, zápisy z pedagogických porad, protokoly o provedených kontrolách a o konání opravných zkoušek, personální dokumentace, knihy úrazů, rozvrh hodin, výroční zpráva, kronika.

Pedagogická dokumentace mateřské školy - přehled výchovné práce, evidence a docházka dětí, rozhodnutí o přijetí dětí do mateřské školy.

Pedagogická dokumentace tříd - třídní knihy, třídní výkazy, katalogové listy, tematické plány jednotlivých předmětů, vybrané sešity a žákovské knížky.

Dokumentace výchovného poradce - individuální plány pro zdravotně postižené žáky a pro žáky se specifickými poruchami učení, dokumentace o volbě povolání.

Dokumentace školní družiny - přehledy výchovné práce, zápisové listky, řád školní družiny, plán činnosti rozpracovaný do týdenních plánů, přehled docházky.

2. VÝCHOVNĚ VZDĚLÁVACÍ PROGRAM ŠKOLY

2.1 Výchovně vzdělávací program školy, učební plány a učební osnovy, případně jiné schválené učební dokumenty

V mateřské škole je činnost rozpracována podle ročních období do tematických okruhů. Z nich jsou vybírány konkrétní úkoly a cíle zpravidla na jeden týden.

Žáci základní školy se v letošním školním roce vyučují podle schválených učebních dokumentů Základní škola č.j. 16 847/96-2. Na škole byla zřízena jedna dyslektická třída (Vyhláška MŠMT ČR č.291/1991 Sb. o základní škole § 5, odst.2), do které je zařazeno 15 žáků (Vyhláška MŠMT ČR č.399/91 Sb. o speciálních školách § 3, odst.11). V této třídě se nevyučuje cizí jazyk.

Výchovně-vzdělávací program je stanoven.

2.2 Další informace o výchovně vzdělávacím programu školy

Pro 7.- 9. ročník nabízí škola volitelné předměty informatika, astronomie, sportovní hry a domácnost.

Nabídka výuky nepovinných předmětů na škole

nepovinný předmět/ročník	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	zapsáno žáků
informatika I.					x					19 žáků
informatika II.						x				14 žáků

Nabídka zájmových útvarů na škole

V rámci Asociace školních sportovních klubů jsou na škole kroužky, které vedou učitelé školy.

zájmový útvar/ročník	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	zapsáno žáků
lehká atletika					x	x	x	x	x	25 žáků
basketbal							x	x	x	16 žáků
kopaná					x	x				18 žáků
stolní tenis							x			10 žáků

2.3 Přehled o počtu ročníků, tříd a žáků

V prvním až třetím ročníku jsou v počtech žáků vykázáni i žáci z odloučeného pracoviště v Lindavě. Třída je početně vykázána v počtu tříd ve třetím ročníku.

Ročník	Počet tříd v ročníku	Celkem žáků v ročníku	Z toho dívek	Počet integrovaných zdravotně postižených žáků
MŠ	1	9	5	---
1.	3	74	41	2
2.	3	67	33	4
3.	3	58	26	5
4.	2	56	28	6
5.	3	72	37	8
6.	3	66	29	10
7.	2	53	26	5
8.	2	50	22	8
9.	2	50	25	2
Celkem	24	555	272	50

Po vyšetření v PPP v České Lípě se v průběhu školního roku počet integrovaných dětí zvyšuje.

2.4 Poskytovaný stupeň vzdělání

Škola poskytuje předškolní péči v jedné třídě mateřské školy. V prvním až devátém ročníku základní školy poskytuje vzdělání v rozsahu stanoveném učebním dokumentem Základní škola, vyjma jednoho šestého ročníku - dyslektické třídy.

3. ŘÍZENÍ ŠKOLY

3.1 Koncepční záměry školy, plánování

Dlouhodobá koncepce školy je písemně zpracována a je rozdělena do několika hlavních úkolů, které se dotýkají

a) oblasti pedagogické -

- získávání odborně a pedagogicky způsobilých učitelů pro první stupeň základní školy a učitele dějepisu a hudební výchovy pro druhý stupeň,
- podporování odborného růstu pedagogických pracovníků,
- vedení pracovníků k větší zodpovědnosti za práci a společně se členy sboru vytváření přátelské pracovní atmosféry,
- postupné zlepšování pověsti školy ve městě,
- zkvalitnění výchovně-vzdělávací práce školy s cílem dosáhnout dobrých výsledků učení,
- podporování přípravy a účasti žáků na předmětových olympiádách a sportovních akcích pořádaných školským úřadem a Asociací školních sportovních klubů v České Lípě,

b) oblasti materiálně-technických podmínek školy

- pokračování v modernizaci tělocvičny,
- průběžné rekonstrukce tabulí, lavic a dalšího vybavení tříd,
- řešení problematiky šaten ve školní budově Sad 5. května, kdy vzhledem ke spodní vodě těchto prostorů uvažuje ředitelství školy spolu s městským úřadem o možnosti zakoupit uzamykatelné šatní skříňky a umístit je v přízemí budovy,
- vybavování učebny informatiky výpočetní technikou,
- nákup potřebných didaktických pomůcek,
- rekonstrukce školního hřiště u školní budovy Sad 5. května,
- zlepšování estetického vzhledu interiéru školních budov a péče o okolí školních budov,

c) oblasti spolupráce s rodiči, veřejností a organizacemi ve městě -

- při řešení výchovných a výukových problémů,
- v péči o správné využití volného času žáků nabídkou kroužků,
- v možnosti využívat některé prostory školy cvikovskou veřejností (tělocvična, Internet, školní hřiště, aj.).

S předloženou koncepcí školy jsou pracovníci seznámeni. Přestože je koncepce zpracovaná převážně v obecné poloze, lze ji hodnotit jako spíše nadprůměrnou.

3.2 Plnění učebních plánů a učebních osnov, případně jiných schválených učebních dokumentů

Porovnáním učebních osnov, tematických plánů a kontrolou zápisů v třídních knihách bylo ve sledovaných hodinách zjištěno plnění učebních dokumentů vzdělávacího programu Základní škola.

Pouze v dyslektické třídě není dodržován učební plán dokumentu Základní škola. V této třídě se nevyučuje cizí jazyk. Jeho hodinová dotace je rozdělena mezi předměty český jazyk a praktické činnosti. Uvolnění žáků z cizího jazyka bylo provedeno na základě zařazení žáků do skupiny se specifickými vývojovými poruchami učení pedagogicko-psychologickou poradnou a následné žádosti rodičů rozhodnutím ředitele školy podle § 4, odst.1 Vyhlášky MŠMT ČR č.291/1991 Sb. o základní škole pro školní rok 1998/99. Žáci této dyslektické třídy jsou uvolňováni z předmětu cizí jazyk již od čtvrtého ročníku.

Nevýhodou rozhodnutí ředitele školy o uvolnění z předmětu cizí jazyk, které se dotýká žáků v dyslektické třídě, je pravděpodobné následné znemožnění dalšího studia ve střední škole či středním odborném učilišti. ČŠI zjistila prostudováním materiálů integrovaných žáků, že u většiny žáků této třídy není speciální porucha učení takového rozsahu, aby byli žáci z předmětu uvolňováni. Ve výchovně-vzdělávacím procesu není dodržován Pokyn MŠMT ČR č.j. 23 472/92-21 k zajištění péče o děti se specifickými vývojovými poruchami učení.

Plnění učebních plánů a učebních osnov není v naprostém souladu se vzdělávacím programem Základní škola. Lze je hodnotit jako spíše podprůměrné.

3.3 Odborné a pedagogické řízení

Základní a mateřská škola má ve Cvikově tři odloučená pracoviště, vzdálené od sebe osm minut chůze, a v pět kilometrů vzdálené obci Lindavě jednotřídní mateřskou a základní školu s prvním až třetím postupným ročníkem.

3.3.1 Organizační struktura školy

Vedení školy je tvořeno ředitelem školy, zástupkyní pro první stupeň základní školy, zástupkyní pro druhý stupeň základní školy. Kompetence jsou stanoveny písemně. Celé vedení školy spolu úzce spolupracuje a jeho členové jsou navzájem zastupitelní. Ředitel školy sleduje převážně ekonomickou sféru (materiálně-technické zabezpečení školních budov) a pedagogickou činnost na škole v Lindavě. Obě zástupkyně pak výchovně-vzdělávací činnost na jednotlivých stupních školy.

Ředitel školy pracuje ve školství 12 let, na škole působí pět let, do funkce ředitele byl jmenován na základě úspěšného konkurzního řízení k 1. srpnu 1996. Zástupkyně ředitele pro první stupeň základní školy pracuje ve školství 31 let, na škole působí 10 let a funkci zástupkyně vykonává od 1. září 1995. Zástupkyně ředitele pro druhý stupeň základní školy pracuje po celých 19 let své pedagogické dráhy na této škole, ve funkci je od 1. září 1996.

V průběhu dvou let působení tohoto vedení školy došlo v odborné a pedagogické způsobilosti pracovníků k pozitivním změnám.

Do širšího vedení školy patří podle potřeby řešení daných úkolů i výchovná poradkyně, vedoucí školní družiny, vedoucí školního stravování, školníci. Tyto se projednávají a převážně řeší na jednotlivých pracovištích.

Úkoly, které zabezpečují chod školy, jsou projednávány každodenně. Z týdenních porad vyplývají úkoly pro vedení i pro jednotlivé pracovníky. Pro pedagogické pracovníky jsou předávány formou plánů, které jsou vyvěšovány ve sborovnách školních budov.

Pedagogické rady se konají pětkrát ročně - zahajovací, dvě čtvrtletní, pololetní a závěrečná. Zápisy z nich jsou vedeny ve společné knize se zápisy z provozních porad. Doposud v nich nebyly zpracovávány konkrétní závěry a osobní odpovědnost pracovníků.

Celkový chod školy se řídí kvalitním **řádem pro mateřskou školu a vnitřním řádem pro základní školu**, ve kterém jsou stanoveny pokyny pro docházku žáků do školy, hygienické a bezpečnostní zásady, povinnosti pracovníků školy, zásady pro plavecký výcvik a koupání, povinnosti třídních učitelů, pokyny pro činnost žákovské samosprávy. Řád školy je veden jako otevřený dokument, lze ho tedy upravovat. Byl schválen pedagogickou radou 31.8.1998.

Dále jsou zpracovány provozní řády odborných učeben fyziky, anglického a německého jazyka, informatiky, pracovního vyučování, cvičné kuchyně, tělocvičen, školního pozemku, řád školní družiny a školní jídelny, CO. Řády jsou vyvěšeny, chybí jim datum zpracování a projednání.

Na škole nejsou ustanoveny klasické formy metodického sdružení a předmětových komisí. Vyučující stejných ročníků prvního stupně základní školy se scházejí podle potřeby. Na druhém stupni základní školy zodpovídají za práci příbuzných předmětů vedoucí jednotlivých kabinetů. Vzájemné schůzky se konají nepravidelně a pedagogičtí pracovníci nevedou záznamy o úkolech a požadavcích, na kterých se při jednání dohodli.

3.3.2 Personální struktura školy

Na škole pracuje celkem 34 pedagogických a 16 provozních pracovníků.

Pedagogičtí pracovníci	Pedagogická a odborná způsobilost							
	Plně způsobilí		Jen odborně		Jen pedagogicky		Bez způsobilosti	
	Interní	Externí	Interní	Externí	Interní	Externí	Interní	Externí
Učitelé ZŠ	20	--	3	--	4	--	3	--
Vychovatelé	3	--	--	--	--	--	--	--
Učitelka MŠ	1	--	--	--	--	--	--	--
Celkem	24	--	3	--	4	--	3	--

Věková skladba pedagogických pracovníků je poměrně příznivá. V průběhu dvou let bude zapotřebí získat pracovníky pro práci na prvním stupni základní školy v důsledku odchodu učitelů do důchodu. Po dobu působení stávajícího vedení školy

se podařilo ve spolupráci s městským úřadem získat osm pedagogicky a odborně způsobilých učitelů.

3.3.3 Péče o další vzdělávání a odborný růst učitelů

Dalšímu vzdělávání jednotlivých pedagogických pracovníků je věnována dostatečná pozornost. Dvě paní učitelky dokončily studium speciální pedagogiky a letos škola vychází vstříc dalším čtyřem studujícím. Ostatní vyučující využívají podle možností provozu a svého zájmu nabídek akcí, které pořádá metodický úsek školského úřadu k jednotlivým předmětům, navštěvují přednášky pedagogicko-psychologické poradny i protidrogové semináře.

Vedení školy věnuje pozornost neaprobovaným a začínajícím učitelům prostřednictvím uvádějících učitelů a možností hospitací u zkušených učitelů.

Jednotliví pracovníci využívají pro sebevzdělávání odbornou literaturu, která je podle finančních možností neustále doplňována. Odborné časopisy, které škola odebírá, skýtají náměty pro vlastní práci (např. Čtenář, Lužické hory, Školství a věda, Učitelské noviny aj.)

Oblast pedagogického a odborného řízení lze hodnotit jako spíše nadprůměrnou.

3.4 Kontrolní systém školy, kontrola a hodnocení

Ředitel školy a jeho zástupci mají přehled o dění ve škole po stránce pedagogické i hospodářské. Jednotlivá pracoviště se obracejí na svého zástupce a ten přenáší podněty i zjištěné skutečnosti řediteli školy.

Ředitel má vypracovaná kritéria pro osobní hodnocení pracovníků i pro mimořádné odměny. Pracovníci byli s nimi seznámeni.

Kontrolní činnost ředitele školy spočívá v pravidelném denním styku s pracovníky, v kontrole dozorů a v plánu hospitací. Ty jsou se stanoveným cílem rozpracovány do měsíců, aby v průběhu školního roku byli navštíveni všichni pedagogičtí pracovníci. Ředitel školy provádí ještě nepravidelnou kontrolní činnost, která spočívá v aktivních hospitacích formou suplování, kdy si ředitel školy zjišťuje stav vědomostí žáků či účastí na výletech, zájezdech,

exkurzích a lyžařském výcviku žáků. O hospitacích jsou vedeny záznamy, s vyučujícími jsou probrány závěry z hodin.

Velmi dobře a podrobně je zpracován vnitřní klasifikační řád = zásady hodnocení a klasifikace žáků. Je v něm mimo jiné zdůrazněna diagnostická a motivační činnost učitele a vymezení způsobu informování rodičů. Klasifikační řád má každý pedagogický pracovník k dispozici. Vyučující si vedou záznamové archy o hodnocení žáků. Četnost hodnocení v žákovských knížkách je dostačující.

Kontrola správních zaměstnanců je také pravidelná, prostřednictvím školníků a vedoucí školního stravování jedenkrát týdně.

Zpracovaný kontrolní systém a hodnocení pedagogických pracovníků i žáků mají motivační charakter. Kontrolní systém lze hodnotit jako průměrný.

3.5 Informační systém školy - vnitřní a vnější

Mezi vedením školy, pedagogickými i ostatními pracovníky je tok informací uvnitř školy veden denním osobním stykem na všech pracovištích ve Cvikově, v Lindavě pouze jedenkrát týdně. Dále prostřednictvím plánů, které jsou vyvěšeny na nástěnkách ve sborovnách. V naléhavých případech jsou ředitelem školy svolávány krátké ranní porady.

Mezi učiteli a žáky se předávají informace denním stykem, na „třídnických hodinách“, které se konají mimo rámec vyučování podle potřeby té které třídy, přibližně jedenkrát měsíčně a také prostřednictvím žákovské samosprávy, kterou vede zástupkyně ředitele pro druhý stupeň základní školy.

Směrem k rodičům jsou informace podávány prostřednictvím žákovských knížek, na prvním stupni základní školy čtvrtletními třídními schůzkami, na druhém stupni základní školy formou konzultačních dní, prostřednictvím návštěvy rodičů ve škole po vzájemné domluvě s učiteli či pořádáním Dne otevřených dveří.

V dotazníkové akci ČŠI - zda jsou rodiče ze strany školy včas a kvalitně informováni o prospěchu, chování a problémech svého dítěte, se rodiče vyjádřili v 80% jako zcela spokojení, v 15% jako spíše spokojeni, ve 3% ani spokojeni, ani nespokojeni a ve 2% spíše nespokojeni. Čerpáno bylo ze 113 vrácených dotazníků.

Veřejnosti jsou informace podávány prostřednictvím sdělení o soutěžích a akcích školy ve Cvikovském zpravodaji.

Vzhledem ke **zřizovateli, školskému úřadu a ostatním institucím** je tok informací zajišťován převážně osobním jednáním ředitele školy, na poradách ředitelů, zpracováním výroční zprávy o činnosti školy za uplynulý školní rok, která je veřejným dokumentem a je k dispozici u ředitele školy, na Městském úřadě a Školském úřadě v České Lípě.

Vnitřní a vnější informační systém lze vzhledem k počtu odloučených pracovišť hodnotit jako spíše nadprůměrný.

3.6 Vedení povinné dokumentace

V souladu se školským zákonem č. 258/1996 Sb., § 38a, byla kontrolována dokumentace v rozsahu písmene a, b, c, d, e, f, g, h, l.

a) Rozhodnutí o zařazení do sítě škol, předškolních a školských zařízení ze 14.8.1997 č.j. 137-1/97, včetně zřizovací listiny městského zastupitelstva ze 7. ledna 1996 jsou v pořádku. Školou používané kulaté razítko je v souladu s rozhodnutím o zařazení do sítě škol.

b) Třídní knihy, třídní výkazy, vybrané katalogové listy ze všech tříd - drobné nedostatky ve vyplňování byly projednány s vedením školy. Dle sdělení ředitele školy bude vyplňování úředních knih opětovně projednáno s pedagogickými pracovníky. Přehledy výchovné činnosti ve školní družině a v mateřské škole jsou v pořádku.

c) Evidence žáků školy je vedena v písemné podobě a zároveň v programu PC, je v pořádku.

d) Školní řád je kvalitně zpracován, obsahuje ustanovení doporučená vyhláškou MŠMT ČR č. 291/1991 Sb. Rozvrh hodin v týdenních časových dotacích hodin odpovídá učebním plánům dokumentu Základní škola, kromě třídy VI.C, kde není vyučován cizí jazyk a jeho hodinová dotace je přidělena jiným předmětům.

e) Záznamy z pedagogických rad jsou vedeny, nemají však zpracovány konkrétní závěry.

f) Protokoly o opravných zkouškách nejsou vedeny na předepsaných tiskopisech a jednotlivé záznamy neobsahují všechny potřebné náležitosti dotýkající se průběhu komisionální zkoušky.

g) Osobní dokumentace žáků s postižením - individuální plány a vyšetření z PPP - je shromážděna v 5. - 9. ročníku u výchovné poradkyně, v 1. - 4. ročníků u zástupkyně školy, není kompletně přiložena ke katalogovým listům. Vyučující a třídní učitelé mohou dle slov výchovné poradkyně do osobní dokumentace kdykoliv nahlédnout. Individuální plány nemají zpětnou vazbu.

Poučení pedagogických pracovníků o povinné mlčenlivosti není prokazatelné.

h) Kniha úrazů je vedena na každé budově zvlášť, je v pořádku

l) Rozhodnutí ředitele školy - o přijetí dětí do mateřské školy, je vedeno

- o odkladech školní docházky, je vedeno

- o uvolnění z předmětu, je vedeno

Škola používá předepsaných tiskopisů, vyjma bodu f.

Povinná dokumentace je vedena, ČŠI hodnotí její vedení jako průměrné.

3.7 Výroční zpráva

Výroční zpráva za školní rok 1997/98 byla zpracována podle § 17e, odst. 2 zákona č.564/1990 Sb. a pokynů Školského úřadu v České Lípě. Pedagogičtí pracovníci s ní nebyli prokazatelně seznámeni.

Výroční zpráva o činnosti školy § 17e, odst. 2 výše uvedeného zákona obsahuje všechny náležitosti, je vyčerpávající, přehledná a seznamuje s problematikou školy.

Výroční zpráva o hospodaření školy § 17e, odst. 3 výše uvedeného zákona nebyla předložena. Dle sdělení ředitele školy byla tato oblast zpracována hromadně školským úřadem za všechny školy bez právní subjektivity.

Výroční zpráva o činnosti školy podle § 17e, odst. 2 zákona č. 564/1990 Sb. je zpracována v souladu se zákonem, obsahuje potřebné údaje, je vypovídající. Je k nahlédnutí ve škole, na městském úřadě a školském úřadě. ČŠI hodnotí zpracování této části výroční zprávy jako nadprůměrné.

3.8 Efektivnost využívání finančních prostředků přidělených ze státního rozpočtu vzhledem ke schváleným učebním dokumentům

Finanční prostředky poskytované škole ze strany školského úřadu na neinvestiční výdaje (mzdy, ostatní osobní náklady, učební pomůcky a učebnice) jsou využívány účelně a diferencovaně.

Městský úřad poskytuje finanční prostředky na provozní náklady (pravidelná měsíční provozní záloha ve výši 1 500 Kč) a na údržbu všech čtyř budov. Dále přispívá finanční částkou na učební pomůcky, časopisy a knihy, lyžařský zájezd sedmých tříd, vybavení počítači a Internet.

Oblast čerpání finančních prostředků hodnotí ČŠI jako průměrnou.

4. PODMÍNKY, PRŮBĚH A VÝSLEDKY VÝCHOVNĚ -VZDĚLÁVACÍ ČINNOSTI

4.1 Hodnocení materiálně-technických podmínek výchovně-vzdělávací činnosti vzhledem ke schváleným učebním dokumentům a počtu žáků

Čtyři odloučená pracoviště jsou hodnocena v pořadí:

- A) - 5.- 9.ročník - Cvikov, Sad 5.května
- B) - 1.- 4.ročník - Cvikov, Nerudova 300
- C) - ŠD a ŠJ - Cvikov, Jiráskova ulice
- D) - MŠ a ZŠ Lindava

A) Budova školy, ve které je 5.-9. ročník základní školy je starší a vyžaduje nutné opravy. Ve školním roce 1997/98 byla provedena rekonstrukce stropu v tělocvičně a v šatně, byla zajištěna bezpečnost žáků při vstupu do budovy. Rekonstrukci vyžaduje i školní hřiště.

V budově je třináct tříd, pět kabinetů, ředitelna, sborovna a kancelář zástupkyně a hospodářské pracovnice, šatny pro žáky, dostatečný počet hygienických zařízení ve škole i v přístavbě tělocvičny. Ve třídách je mezi 15 až 30 pracovními místy. Učebny jsou většinou pro potřeby školy dostatečně prostorné.

Odborné pracovny jsou na škole pro anglický a německý jazyk, fyziku, chemii, hudební výchovu a počítačová učebna pro výuku informatiky s osmi počítači pro výuku žáků a dalšími počítači ve sborovně, ředitelně a kanceláři, má připojení na síť Internetu.

V jazykových učebnách a pracovně fyziky je zabudovaná didaktická technika, televizory s videem, učitelé mají k dispozici tři přenosné radiomagnetofony, meotar a diapojektory, v učebně hudební výchovy je klavír (křídlo), keybort, hi-fi věž s CD přehrávačem, gramofon a sada rytmických nástrojů.

Pro rozvoj manuální zručnosti je vybavena odborná pracovna cvičné kuchyňky se třemi sporáky s elektrickou troubou, robotem, nádobím, šesti šicími stroji a žehličkami. Pro práci se dřevem, kovem a dalšími materiály je školní dílna vybavena pracovními stoly se zabudovanými svěrky a nářadím pro ruční používání.

Pro dobrý tělesný rozvoj žáků je v budově prostorná tělocvična s potřebným zázemím, nově vybudovaná posilovna a 100m od budovy hřiště, které potřebuje rekonstrukci.

Žákovská a učitelská knihovna má vybavení na běžné úrovni, mediotéku škola nemá (zvukovými nosiči jsou vybaveny pouze některé odborné učebny, např. učebna hudební výchovy).

Vybavení učebními pomůckami je ze strany vedení školy hodnoceno dobře. V rámci finančních možností, kterých není dostatek, se učební pomůcky dokupují. V současné době odebírá finanční prostředky z větší části nákup učebnic. K jejich využívání není ze strany ředitele připomínek.

Nová plynová kotelna zajišťuje dobré tepelné podmínky pro výuku.

Není vybudována odborná učebna výtvarné výchovy ani příslušný kabinet nebo alespoň sklad výtvarného materiálu. Nedostatkem v materiálním vybavení je doposud nenainstalovaná vypalovací pec pro výtvarnou výchovu.

Materiálně-technické podmínky jsou v budově s pátým až devátým ročníkem na běžné úrovni.

B) První až čtvrtá třída prvního stupně základní školy má vlastní budovu. Budova je dvoupatrová, udržovaná, čistá a světlá. Má vlastní hřiště. V budově je dvanáct tříd, kancelář zástupkyně školy, místnosti uklízečky a školníka, tři kabinety, žákovská knihovna, sklad učebnic a sborovna. Dvě třídy užívá zvláštní škola z Nového Boru. Kabinet v přízemí je užíván jako jazyková učebna. Chodby jsou velké, s přímým osvětlením a mnoha květinami. V přízemí jsou šatny dětí. V každém patře je chlapecké i dívčí sociální zařízení. Je čisté, udržované.

Nábytek je starší, vyhovuje potřebám. Lavice žáků jsou průběžně obnovovány, ve dvou třídách byly vyměněny desky, k další výměně dojde v tomto školním roce. Nově byla vybavena kancelář zástupkyně ředitele.

Z audiovizuálních pomůcek má škola dvě televize, video, kazetové magnetofony, promítačku na diapozitivy, varhany a Casio. Ve dvou třídách je klavír, jeden je majetkem paní učitelky. V případě zájmu a potřeby je možno využít dalších pomůcek umístěných v hlavní budově.

Fond učebnic je dostatečný, škola se snaží zachovávat jejich řady. Využíváno je především učebnic z nakladatelství Alter a Prodos. V současné době uvažují o změně učebnice českého jazyka (SPN Styblík). Na pravidelných výstavách učebnic na SŠ v České Lípě si učitelé mohou prohlédnout nabídku učebnic, případně si některé učebnice vypůjčit.

Ke zlepšení podmínek by mělo přispět dobudování hřiště, vytvoření doskočiště podél školy a zastřešení vchodu. Výhledově je počítáno s rekonstrukcí vodovodního vedení v budově a obměnou zařízení sborovny.

Materiální podmínky v budově prvního až čtvrtého ročníku jsou spíše nadprůměrné.

C) Školní družina sdílí budovu společně se školní jídelnou. V přízemí budovy má vlastní prostory, čtyři herny, z nichž jedna je zařízena jako malá tělocvična. Jako šatny je využívána chodba, k dispozici je malé chlapecké a dívčí sociální zařízení. Umyvadlo je v každé herně. Herny jsou menší, zařízení odpovídá prostorovým podmínkám. Vybavení nábytkem je starší, pomůcek pro hry i pracovní a výtvarné činnosti je dostatek, odpovídají náplni práce ve školní družině. V sousedství budovy je nevyužívané městské letní kino, jehož volného prostoru využívá školní družina k pohybovým hrám. Tento prostor není příliš inspirující, není pro pobyt dětí vybaven.

Prostory školní družiny jsou poměrně malé, zastíněné ulicí. Zařízení je funkční, pomůcek ke hrám a činností dětí je dostatek. Nevýhodou je absence zahrady. Prostředí hodnotí ČŠI jako běžné.

Školní jídelna má kapacitu 630 strážníků. V současné době se zde stravuje 292 dětí a 107 dospělých strážníků - 43 z řad školy.

Materiálně-technické podmínky školní jídelny lze hodnotit jako běžné.

D) Budova základní a mateřské školy v Lindavě má ve vztahu k počtu žáků a ke vzdělávacímu programu dobré prostorové podmínky. V přízemí budovy je umístěna třída mateřské školy, která má k dispozici šatnu, ložnici a nově vybudované hygienické zařízení. Původní kancelář slouží jako šatna učitelek. V prvním patře je třída základní školy, sborovna a další třída, která je v současné době využívána pro volné aktivity žáků v době přestávek. K dispozici je tělocvična v přízemí budovy, hřiště a školní pozemek.

Třídy jsou účelně zařízeny, jejich kapacita a velikost umožňují realizovat vzdělávací program. Nábytek ve třídách je funkční a vkusný. Děti jsou využívány dětské koutky (pokojíčky), které jsou esteticky zařízeny. Vybavení pomůckami je vyhovující, některé pomůcky jsou starší, ale stále se dají používat. Z didaktické techniky jsou využívány elektrofonické varhany, dva gramofony.

V tomto integrovaném zařízení není samostatná knihovna, ale třída mateřské školy má k dispozici dětskou i pedagogickou literaturu.

Materiálně-technické zajištění budovy je vyhovující. Budova je vytápěna společnou kotelnou, která zajišťuje zároveň teplo sousednímu Ústavu sociální péče.

Mateřská a základní škola v Lindavě má pro svůj vzdělávací program odpovídající prostorové podmínky. Třídy jsou vybaveny dostatečným množstvím názorných pomůcek a sportovního náčiní. Materiálně-technické podmínky jsou nadprůměrné.

V celkovém zhodnocení materiálně-technických podmínek základní a mateřské školy je zřejmá snaha o jejich postupném zlepšování. V současné době lze podmínky hodnotit jako průměrné.

4.2 Hodnocení psychohygienických podmínek školy

Rozvrh vyučovacích hodin a přestávek je stanoven a v průběhu inspekce byl dodržován. Vzhledem k dopravnímu spojení došlo v budově Sad 5. května v 5.-9. ročníku ke krácení dvou přestávek na pět minut. Tento stav byl projednáván mezi školou, starostou města Cvikova a

zřizovatelem dopravního spojení (ČSAD) bez výsledku proto, že spoje slouží pracujícím k cestám do a ze zaměstnání a nelze je tudíž měnit podle potřeb školy.

Pracovní prostředí pro žáky a zaměstnance - prostory, osvětlení, teplota, vybavení pracovních míst, sociální zařízení - je v jednotlivých budovách rozdílné.

Pracovní místa žáků převážně odpovídají antropometrickým požadavkům. Vybavení pracovních míst je vcelku dobré.

Estetická úroveň zázemí je velmi dobrá v budově s prvním až čtvrtým ročníkem a v Lindavě, uspokojivá je ve školní družině a jídelně, méně uspokojivá v budově s pátým až devátým ročníkem, zde zejména ve výzdobě tříd, čistotě hygienického zařízení a šatnách.

Čtyři pracoviště jsou v oblasti psychohygienických podmínek hodnocena v pořadí.

- A) - 5.-9.ročník - Cvikov, Sad 5.května
- B) - 1.-4.ročník - Cvikov, Nerudova 300
- C) - ŠD a ŠJ - Cvikov, Jiráskova ulice
- D) - MŠ a ZŠ Lindava

A) Třídy s 5. - 9. ročníkem v budově Sad 5. května mají dobré světelné a tepelné podmínky, v hospitovaných třídách bylo vždy vyvětráno. V průběhu hodin nebyly sledovány relaxační chvíle, učitelé nereagují na únavu žáků, převážně nedbají na způsob sezení. Ne všechny prostory tříd byly uspořádány a vhodně vyzdobeny. Pitný režim si zajišťují žáci sami. Hygieně sociálního zařízení je nutné věnovat větší pozornost (zásoba toaletního papíru, zavírání dveří, čistota ap.)

Prostorové podmínky pro výuku výtvarné výchovy neodpovídají potřebám pracovního místa, kdy při počtu žáků ve třídách a různých výtvarných aktivitách má žák k dispozici nedostatečně velkou pracovní plochu a nemá dost místa pro uspořádání pracovních pomůcek.

Estetický dojem celé školy odpovídá převažujícímu tradičnímu výtvarnému názoru, který příliš nepodporuje tvořivé myšlení žáků.

Psychohygienické podmínky v této budově jsou na běžné úrovni.

B) Prostory školy s 1. - 4. ročníkem v Nerudově ulici získaly rekonstrukcí vytápění z pevného paliva na plyn.

Nový školník a uklízečka pečují vzorně o budovu, dbají i na chování dětí. Ve všech třídách bylo pěkné prostředí a mnoho květin. K výzdobě bylo využito prací dětí, vyučující dbali

na pořádek. Vlastní třídy nejsou příliš prostorné, mají dostatek přirozeného světla, proti oslunění jsou využívány závěsy. Umělé osvětlení je vyhovující.

Ve sledovaných hodinách byly zařazeny pohybové chvílky, větralo se, vyučující sledovali oblečení dětí i návyky správného sezení u práce, zejména při psaní.

Toaletní papír je ve třídách, ČŠI doporučuje zvážit instalování velkých zásobníků přímo na sociálním zařízení. Vlastní ručníky mají žáci ve třídách, na WC si je berou sebou. Trochu problematickou se jeví jejich čistota, je nutná častější výměna.

Pitný režim je uskutečňován různě, po dohodě s rodiči v jednotlivých třídách si nosí žáci vlastní nápoj nebo si nápoj společně připravují.

Psychohygienické podmínky v budově s prvním až čtvrtým ročníkem jsou nadprůměrné.

C) Herní školní družiny jsou situovány do poměrně úzké ulice, což omezuje přístup denního světla i možnosti větrání. Umělé osvětlení je vyhovující. V době inspekce byly místnosti přetopeny. Všechny prostory byly upravené a čisté, působily útulně. Ve výzdobě je využito pěkných výrobků dětí.

Školní jídelna je prostorná, není odhlučňena. V době inspekce bylo v jídelně čisto, na stolech byly igelitové ubrusy, strážníci používali nerezové přístroje.

Podmínky psychohygieny ve školní družině a školní jídelně jsou na běžné úrovni.

D) Budova základní a mateřské školy v Lindavě má ústřední vytápění, osvětlení přirozené i umělé. Prostředí školy působí čistě a upraveně, je doplněno květinovou výzdobou. Dětské výtvarné práce zdobí interiér školy.

Přestávky a oddechové chvílky se zařazují podle potřeb dětí, nejsou pevně stanoveny. Pitný režim je bezproblémově organizován a dodržován. Kulturně hygienické návyky při stolování jsou velmi dobré. Každodenní pobyt dětí venku je nedílnou součástí pojetí výchovně vzdělávací činnosti.

Psychohygienické podmínky školy v Lindavě lze hodnotit jako nadprůměrné.

Celkově lze psychohygienické podmínky školy označené v bodech B - D této kapitoly hodnotit jako spíše nadprůměrné, v bodě A jako spíše podprůměrné.

4.3 Hodnocení školy z hlediska kvality vyučování (činnost pedagogických pracovníků), hodnocení úrovně vzdělávání v jednotlivých předmětech nebo organizačních celcích

V kontrolních hospitacích základní školy byla pozorována u pedagogických pracovníků organizace jejich práce v hodině, styl, volba forem a metod, individuální přístup i týmová práce, hodnocení pozitivních jevů i vlivů opačných, využití pomůcek vzhledem k cíli hodiny, vztahy učitel - žák a jejich ústní komunikace, zpětná vazba učitele. Součástí hospitací byla kontrola probíraného učiva podle učebních plánů a osnov, kontrola zápisů v třídních knihách, četnost hodnocení sledovaného předmětu v žákovských knížkách a vedení sešitů.

V průběhu konání inspekce byla sledována činnost pedagogických pracovníků celkem v padesáti jedné vyučovací hodině, ve třech odděleních školní družiny a v mateřské škole.

Činnost pedagogických pracovníků byla hodnocena v sedmibodové stupnici:

stupně	1	2	3	4	5	6	7
hodina	vynikající	nadprůměrná	spíše nadprůměrná	průměrná	spíše podprůměrná	podprůměrná	naprosto nevyhovující
počet hodin (z toho)	2	10 (1 MŠ)	21 (3 ŠD)	12	7	3	-

V jednotlivých ročnících prvního stupně školy bylo hospitováno ve dvaceti sedmi vyučovacích hodinách a jejich hodnocení bylo následující:

stupně	1	2	3	4	5	6	7
hodina	vynikající	nadprůměrná	spíše průměrná	průměrná	spíše podprůměrná	podprůměrná	naprosto nevyhovující
počet hodin	2	6	10	5	3	1	-

Volba metod a forem práce byla adekvátní k danému předmětu i tématu. Vhodně volená motivace podněcovala aktivitu a zájem žáků o učivo a předmět. Individuální přístup k žákům byl zaznamenán ve všech ročnících a žáci byli nenásilným způsobem vedeni k diskusi nad svými výsledky a k sebehodnocení. Vztahy učitelka, učitel - žák byly velmi pozitivní a umožňovaly žákům zažít radost z úspěchu. Pomůcky byly vzhledem k cílům hodin efektivně použity. Komunikativní dovednosti žáků se jeví jako přiměřené k věku a individuálním zvláštnostem žáků. V oblasti výchovně-vzdělávací práce převažovala činnost ve skupině i práce individuální.

Hodnocení kvality vyučování na základě provedených hospitací		Stupeň hodnocení						
název předmětu	počet hospitací	Četnosti jednotlivých stupňů hodnocení						
		1	2	3	4	5	6	7
Český jazyk	10	1	2	5	1	1		
Německý jazyk	1			1				
Matematika	7		2	3	2			
Přírodověda	1				1			
Vlastivěda	1					1		
Hudební výchova	2			1			1	
Výtvarná výchova	1		1					
Praktické činnosti	2	1			1			
Tělesná výchova	2		1			1		

Kladem těchto hodin bylo klidné i emocionální vystupování učitelů, vytvoření pohodové atmosféry, důraz na porozumění a opakování, zpětná vazba, individuální přístup k pomalejším i rychlým dětem, cílevědomost a důslednost, soustředění a aktivita žáků, využití soutěživosti žáků formou hry, umožnění dialogu, vhodná motivace, náhradní práce pro rychlejší žáky, uvolňovací cviky před psaním, sledování návyků psaní, radost žáků z úspěchu, aktivita, sledování veškerého dění ve třídě, samostatná práce, dostatek času na procvičování, názornost, reakce na výroky žáků, gradace učiva.

Mezi nedostatky, které byly pozorovány v hodinách patří dlouhý výklad vyučujícího a následná pasivita žáků, malé využívání pochval, málo prostoru pro tvořivou činnost žáků - vše za žáky říká vyučující, výroky vůči dětem - ironizování, nekázeň, špatné sezení žáků

a nevhodný nábytek, ne vždy dobře umytá tabule, malá bezpečnost při práci s ostrými předměty (nůžky), nespisovné výroky vyučujících.

Zhlédnuté hodiny na prvním stupni školy byly po stránce organizační, metodické, odborné a didaktické na dobré úrovni. V hospitovaných předmětech převažovala pozitiva.

Na druhém stupni školy byly provedeny celkem dvacet čtyři hospitace a jejich hodnocení bylo následující:

stupně	1	2	3	4	5	6	7
hodina	vynikající	nadprůměrná	spíše průměrná	průměrná	spíše podprůměrná	podprůměrná	naprosto nevyhovující
počet hodin	-	3	8	7	4	2	-

Vzhledem k tomu, že sledované hodiny na druhém stupni základní školy byly odučeny různými vyučujícími, nelze provést jednoznačné zobecnění. Úroveň práce jednotlivých učitelů je velmi rozdílná, což je patrné z hodnocení hodin stupni dva až šest.

Hodnocení kvality vyučování na základě provedených hospitací	název předmětu	počet hospitací	Stupeň hodnocení						
			Četnosti jednotlivých stupňů hodnocení						
			1	2	3	4	5	6	7
	Český jazyk	2		1			1		
	Anglický jazyk	3			3				
	Německý jazyk	2		1		1			
	Matematika	4		1	1	2			
	Fyzika	1			1				
	Zeměpis	2			1	1			
	Dějepis	2				1	1		
	Rodinná výchova	1				1			
	Hudební výchova	1					1		
	Výtvarná výchova	3				1		2	
	Praktické činnosti	1					1		
	Volitelný předmět - astronomie	1			1				
	Volitelný předmět - informatika	1				1			

Klady vyučovacích hodin - všechny zhlédnuté vyučovací jednotky byly učiteli připravené, měly stanovený program. Cíl hodin nebyl žákům pravidelně sdělován a z průběhu vyučovací jednotky nebyl vždy zřejmý. Učivo bylo podáváno věcně správně. Vyučující měli snahu udržet aktivitu žáků po celou dobu vyučování, některé hodiny měly poměrně vysoké pracovní nasazení a tempo, což část žáků nebyla schopna absorbovat.

Nedostatky ve sledovaných vyučovacích hodinách byly ve frontálním způsobu výuky. Vyučovací postupy nebyly zcela promyšlené, převážně měly rutinní charakter. Bylo ponecháno málo prostoru aktivitě a vlastní činnosti žáků, chyběla motivace, hodiny působily jednotvárně. Minimálně byly využívány názorné pomůcky. V závěru hodin nebyl dostatečný prostor k ukončení lekce, k zhodnocení práce žáků v hodině. Domácí úkoly byly zadávány na poslední chvíli.

Působení učitelů ve výchovně-vzdělávacím procesu na druhém stupni základní školy lze hodnotit jako průměrné.

Poznatky z jednotlivých hodin sledovaných na prvním i druhém stupni základní školy byly jednotlivými školními inspektory projednány s vedením školy.

Ve všech hospitovaných předmětech byl zjištěn vyhovující počet známek v žákovských knížkách, i když některé zápisy byly pouze z písemného opakování.

Sešity žáků jsou učiteli sledovány s rozdílnou frekvencí a pečlivostí, jejich úprava je spíše podprůměrná.

Kontrolní hospitace v mateřské škole sledovala dopolední činnost, která odpovídala týdennímu plánu učitelky. Téma týdne bylo v prostoru třídy viditelné ve výtvarných pracích dětí, v připraveném materiálu i v pomůckách vyrobených učitelkou.

Děti byly zapojeny do hry a využívaly prostor k rozvíjení hravých činností. Skupinová a individuální práce působila přirozeně. Vhodnou motivací byly děti vedeny k aktivní činnosti v pohybových dovednostech, uvolnily se a projevovaly se spontánním pohybem.

Učitelka dobře uváděla problémové situace a vedla děti k hledání způsobu řešení. Ve třídě panovala klidná a příjemná atmosféra, její nedílnou součástí byly prvky rodinné výchovy. Přiměřeně zvolené pomůcky, i ty které si učitelka vyrábí sama, vhodně doplňovaly výchovně-vzdělávací činnost a tím zvyšovaly její efektivitu a kreativitu.

Učitelka mateřské školy děti motivovala, dávala jim možnost zažít radost z úspěchu. Inspekce hodnotí tuto oblast jako dobře fungující s výraznou převahou pozitiv.

4.4 Hodnocení školy z hlediska úrovně výsledků učení - činnosti žáků

Na základě zhlédnutých hospitací a pozorování v hodinách lze konstatovat, že vědomosti, dovednosti a návyky žáků jsou na průměrné úrovni. Komunikativní dovednosti jsou spíše podprůměrné. Účast v předmětových soutěžích se odehrává převážně ve školních kolech, úspěšnost v okresních kolech, pokud se škola zúčastňuje, není výrazná.

Ředitel školy se svými zástupkyněmi si v průběhu školního roku nepravidelně zjišťují formou vlastních zpracovaných otázek a příkladů rozsah zvládnutí učiva v souběžných ročnících.

Úroveň výsledků učení lze z dostupných poznatků hodnotit jako průměrnou.

4.5 Hodnocení školy z hlediska rozvoje osobnosti žáků, utváření všeobecné kulturnosti, osobních kompetencí, hodnotových orientací a postojů

Podmínky pro působení na rozvoj osobnosti dětí jsou dobré, ve většině případů znají učitelé dobře rodinné zázemí dětí a mohou z těchto znalostí vycházet.

Školní řád obsahuje ustanovení, která pomáhají utvářet osobnost žáků. Z velké míry je akceptován žáky i pedagogy, v průběhu inspekce byly patrné rezervy v jeho dodržování.

Ve škole pracuje žákovská samospráva, ve které jsou zástupci každé třídy. Schází se jedenkrát v měsíci pod vedením jedné ze zástupkyň ředitele, sdělují své poznatky a řeší společně vzniklé problémy.

Vztahy učitel-žák se v době inspekce jeví jako vstřícné, dobré.

Na prvním stupni školy převažovalo pozitivní přijímání dětí učitelem. Velká pozornost byla věnována upevňování a vytváření návyků. Učitelé přihlíželi k individuálním zvláštnostem žáků odlišným přístupem, počtem úloh, mírou samostatnosti při řešení, nároky na rychlost práce atp. Nevhodné reakce či postupy učitelů byly pozorovány jen ojediněle. Žáci se převážně chovali přirozeně, otevřeně a bezprostředně komunikovali. Život školy vytváří podmínky pro dobrý vztah mezi pedagogy, dalšími pracovníky školy a žáky, kteří jsou cílevědomě vedeni k udržování pravidel mezilidských vztahů.

V době inspekce byly vztahy mezi žáky a učiteli harmonické. Škola vytváří dostatečný prostor pro individuální rozvoj osobnosti žáků. Tuto činnost lze hodnotit nadprůměrně.

Na druhém stupni školy se projevovala v některých hodinách výrazná nekázeň žáků, bavili se mezi sebou, nesledovali vyučujícího, zabývali se jinými odtažitými věcmi. Vyučujícími nejsou jasně stanoveny požadavky, nejsou důslední v jejich kontrole, nesledují připravenost žáků před zahájením vyučování.

Chování žáků a vzájemné mezilidské vztahy mají u některých osob slabá místa. Pokud dochází ke konfliktům řeší je převážně ředitel školy ve spolupráci s rodiči, třídním učitelem ev. výchovnou poradkyní.

V rozvoji osobnosti žáků pátého až devátého ročníku jsou rezervy v přístupu vyučujících.

V mateřské škole jsou mezi učitelkou a dětmi pozitivní vztahy, které vytvářejí dobré předpoklady pro kvalitní výsledky činnosti dětí. Ty jsou patrné z jejich výtvarných a pracovních výsledků. Jejich pracovní dovednosti, úroveň společenských i hygienických návyků odpovídají věku dětí.

Komunikace mezi dětmi a učitelkou byla velmi bohatá, přirozená a přátelská. Děti se ve škole cítí dobře, učí se chápat a plně prožívat svět kolem sebe.

Mateřská škola vytváří prostor a podmínky pro individuální rozvoj osobnosti dítěte. Tuto činnost školy lze hodnotit jako příkladnou.

V oblasti rozvoje osobnosti a utváření hodnotových orientací a postojů mají pedagogičtí pracovníci školy rezervy zejména v důsledném dodržování zásad v oblasti požadavků mezilidských vztahů. Celkově lze tuto oblast hodnotit jako průměrnou.

4.6 Hodnocení výchovného poradenství

Výkonem funkce výchovné poradkyně je pověřena paní učitelka, která nemá pro výchovné poradenství předepsanou kvalifikaci a tuto funkci vykonává v úzké spolupráci se

svoji předchůdkyní již třetím rokem. V minulém školním roce ukončila studium speciální pedagogiky.

Výchovná poradkyně je členkou širšího vedení školy, zabývá se převážně problematikou volby povolání a rozmisťovacího řízení pro vycházející žáky. V pondělí v dopoledních hodinách má vyhrazen čas pro styk se žáky. V prvním poschodí v budově s pátým až devátým ročníkem aktualizuje nástěnky k této problematice.

Ve spolupráci s třídními učiteli navštěvuje rodiny problémových žáků. Spolupráce s rodiči je minimální, schůzky s rodiči vycházejících žáků se konají 1x za rok. Má stanoveny konzultační dny, informace o návštěvních hodinách jsou pro rodiče uváděny v žákovských knížkách. Kontakt s rodiči nejčastěji navazuje prostřednictvím třídních učitelů.

Spolupráce s Pedagogicko-psychologickou poradnou v České Lípě se v poslední době u některých jednotlivých vyšetření zlepšila, přesto však doba, než dojde ke splnění požadavku školy na vyšetření žáků, je ještě velmi dlouhá. Výsledky šetření žáků jsou řádně vedeny, je sledována doba platnosti dokumentace. Dle sdělení výchovné poradkyně je třídní učitel o všech doporučeních informován a úzce spolupracuje s jednotlivými vyučujícími. Poučení vyučujících o způsobu zacházení s důvěrnými materiály nebylo v době inspekce prokazatelné.

Na škole je vedeno 50 integrovaných zdravotně postižených žáků. Vyučujícími předmětů český a cizí jazyk jsou zpracovány individuální učební plány pro jednotlivé postižené žáky. U kontrolovaných individuálních plánů nebyla patrná zpětná vazba. Individuální přístup k integrovaným zdravotně postiženým žákům je zřetelný u učitelů prvního stupně, horší to však je u učitelů na druhém stupni základní školy. Výchovná poradkyně nemá přehled o čerpání a využití finančních prostředků poskytovaných postiženým žákům.

Protidrogovou výchovu a prevenci na škole zajišťuje paní učitelka, která se účastní přednášek a získané poznatky předává pedagogickým pracovníkům a zajišťuje pro žáky besedy s touto tematikou.

Výchovné poradenství má rezervy ve své činnosti na 2. stupni základní školy. Není plně rozvinuta spolupráce s vedením školy, chybí přímý a častý kontakt s rodiči a není využita celá šíře možností výchovného poradenství. Funkčnost výchovného poradenství lze hodnotit jako spíše podprůměrnou.

Výchovná poradkyně spolupracuje na prvním stupni s určenou paní učitelkou, která je v úzkém kontaktu s učiteli. Dokumentace integrovaných žáků z první až čtvrté třídy je uložena v kanceláři zástupkyně ředitele, část mají učitelé ve třídě. Předložené individuální plány nemají zpětnou vazbu, návaznost na předchozí roky školní docházky nelze vysledovat, plány jsou jen na tento školní rok. Jako poradce působí spíše paní zástupkyně ředitele, která dostudovala speciální pedagogiku.

Individuální práce jednotlivých vyučujících s integrovanými dětmi prolíná v prvním až čtvrtém ročníku jednotlivými vyučovacími hodinami podle potřeb žáků. Tuto činnost lze hodnotit jako průměrnou.

V mateřské škole je zajištěno poradenství v logopedické prevenci učitelkou, která má kurz logopedie. Metodický postup je zaznamenán do notýsků a slouží pro pravidelnou spolupráci s rodiči dětí. Součástí práce je pravidelné procvičování grafomotoriky.

Mateřská škola má vytvořen účinný systém v oblasti logopedické prevence a inspekce jej hodnotí jako vynikající.

4.7 Hodnocení dalších aktivit, které významně ovlivňují výchovně vzdělávací činnost školy

Škola spolupracuje s DDM Cvikováček, který poskytuje mimo jiné výhodně autobus na dopravu dětí při akcích školy a s TJ Jiskra Cvikov při využívání tělocvičny školy.

Aktivity školy jsou zaměřeny převážně na sport. Škola je členem Asociace školních sportovních klubů. V rámci sportovní ligy základních škol se škola pravidelně zúčastňuje téměř všech soutěží - např. běh Cvikovem, okresní kolo v přespolním běhu, turnaj ve vybíjené, atletický trojboj, běh Terryho Foxe, míčový sedmiboj se Cvikováčkem, turnaje stolního tenisu většinou s velmi dobrými výsledky. Některé akce pomáhají organizovat - např. Cvikovské dny sportu. Učitelé školy nabízí žákům čtyři sportovní kroužky. Do kroužku košíkové docházejí i bývalí žáci školy.

V předmětových olympiádách se žáci školy zúčastnili pouze školního kola v přírodopise a matematice. V okresním kole olympiády z českého jazyka a německého jazyka nedosáhli překvapivých výsledků, ale i tak lze účast hodnotit kladně.

Některé akce organizuje žákovská samospráva - např. recitační pásma k Mikuláši, soutěž o logo školy, diskotéky v tělocvičně, maškarní karneval, běh tloušťků do schodů atd.

Vrcholnou společenskou akcí v minulém škol. roce byly oslavy 75. výročí založení České školy ve Cvikově.

Mateřská škola využívá vhodných aktivit doplňujících vzdělávací program. V průběhu školního roku jsou organizovány pro rodiče besídky v rámci oslav svátků, Dětský den.

Žáci mateřské i základní školy navštěvují podle možností divadelní představení, koncerty, účastní se výtvarných a ekologických soutěží, které jsou vyhlašovány v rámci města či okresu.

Vyučující píše o dění školy do Cvikovského zpravodaje.

Nabídka zájmových aktivit odpovídá možnostem školy a zájmům žáků. Tuto oblast ČŠI hodnotí jako průměrnou..

4.8 Hodnocení činnosti školských zařízení, která jsou součástí školy

Součástí školy je školní družina do které dochází děti z první až třetí třídy. Provoz družiny je od 6.30 hodin do zahájení vyučování a po skončeném dopoledním vyučování do 16.00 hodin. Družina má tři oddělení, která jsou naplněna do dvaceti pěti dětí přihlášených k pravidelné docházce. Přítomných dětí byla asi polovina. Vzhledem k tomu, že jídelna a družina nejsou v budově školy, vychovatelky děti organizovaně převádějí na vyučování a po vyučování. Řád družiny je zpracován a vyvěšen na chodbě - šatně. Drobné formulační nedostatky byly s vedoucí vychovatelkou prohořeny. Vedoucí vychovatelka pravidelně projednává aktuální jevy se zástupkyní ředitele na prvním stupni, dvakrát ročně je zvána na pedagogickou radu. Spolupráci s novým vedením školy v období posledních dvou let hodnotí vychovatelky jako výrazně lepší než dříve.

Poplatek od rodičů je stanoven zřizovatelem na 50.00 Kč za měsíc. Na pomůcky dostává vedoucí vychovatelka 3 000 až 4 000 Kč na rok. Každý měsíc má na běžné výdaje k dispozici provozní zálohu ve výši 400 Kč.

Pedagogická dokumentace

Povinná dokumentace stanovená vyhláškou MŠMT ČR č. 87/1992., § 9 je řádně vedena na schválených tiskopisech SEVT. Evidovány jsou požadavky rodičů na mimořádné odchody dětí, dále jsou zpracovány stálé seznamy dětí k případnému rozdělení do dalších

oddělení družiny při nepřítomnosti vychovatelky, upozornění rodičů na řád družiny (rodiči podepsané), přihlášky k docházce na prázdniny a záznamy o suplování vychovatelek.

Plán školní družiny obsahuje náplně všech druhů činností (VV, PV, LV, HV, DV), seznamování s přírodou, rekreační činnosti, společenskou výchovu i zásady bezpečnosti. Vychovatelky mají zpracovány týdenní plány práce pro svá oddělení. Jejich naplňování je možno sledovat v zápisech v přehledech výchovně vzdělávací práce. Pravidelnou součástí týdenních plánů jsou zájmové, pracovní a výtvarné činnosti, promítání videokazet. Příprava na vyučování má formu soutěží, didaktických her a práce s knihou (pravidelná návštěva knihovny).

Dokumentace je vedena pečlivě a přehledně, inspekce ji hodnotí jako spíše nadprůměrnou.

Při kontrolních hospitacích byla sledována práce všech tří vychovatelek v době odvádění dětí na oběd, při obědě, při odpočinkových činnostech a při pobytu venku. Vystupování a chování vychovatelek k dětem bylo přátelské, neformálně s dětmi komunikovaly, naslouchaly jim. Jejich jednání bylo klidné, trpělivě a důsledně vyžadovaly plnění stanovených pravidel a požadavků na hygienu, pořádek a slušné chování.

V době oběda dbaly na návyky stolování, respektovaly individuální tempo dětí při jídle, nenutily k dojídání, využívaly domluvy.

Ve všech odděleních byly po obědě zařazeny odpočinkové činnosti - poslech čteného textu, výtvarné činnosti dle zájmu jednotlivců a klidné hry se stavebnicemi. V jednom případě proběhla i motivovaná společná výtvarná činnost. Jejich zařazení do režimu i zvolená náplň byly vhodné. Odpočinkové činnosti odpovídaly zájmu dětí, velmi vhodně byly vybrány knihy k četbě - přiměřené a zajímavé pro děti. O přečteném textu vychovatelky s dětmi debatovaly.

Tato část programu končila po 13.00 hodině, kdy následoval pobyt venku, měl formu vycházek do přírody, opakování dopravních značek na náměstí, a pohybové hry ve skupinách parku a na hřišti.

Ve všech sledovaných činnostech byly dodržovány pedagogické zásady, sledované činnosti byly přiměřené, odpovídaly podmínkám provozu družiny. Práci vychovatelek hodnotila inspekce jako spíše nadprůměrnou.

5. ZÁVĚR

5.1 Závěry inspekce

Základní a mateřská škola Cvikov s 24 třídami, 555 žáky s věkovým rozpětím od dvou do šestnácti let, třemi odděleními školní družiny a školní jídelnou je školou bez anonymity. Každý žák se může projevit ve svých vlastnostech za pochopení učitelů a jejich individuálního přístupu k němu a to zejména v mateřské škole a na prvním stupni školy. Třídy školy jsou rozmístěny do tří budov ve Cvikově vzdálených od sebe asi 8 minut chůze a v budově v Lindavě vzdálené 5 km.

Vymezení kladů:

- znalost žáků, jejich problémů, individuální zřetel k možnostem dětí,
- emotivní vystupování vyučujících prvního stupně školy,
- dobrá úroveň výuky anglického jazyka,
- schopnost hledat zlepšení ve vzájemných vztazích,
- spolupráce s místní základní uměleckou školou,
- individuální přístup učitelek k dětem,
- klidná, přátelská atmosféra s prvky rodinné výchovy,
- využití dětských výtvarných prací z prvního stupně v interiéru školy,
- výrazné zaměření na pravidelně prováděné pohybové aktivity,
- cílená pozornost věnovaná dětem v logopedické a dyslektické prevenci,
- přehledné plánování výchovně-vzdělávací činnosti v mateřské škole,
- nabídka využití volného času sportem,
- podíl na přípravě a účast ve sportovních akcích v rámci Cvikova,
- snaha o zlepšování materiálních podmínek provozu,
- dobrá spolupráce se zřizovatelem.

Vymezení nedostatků

- u některých vyučujících nízká efektivita metodických postupů,
- nízká úroveň kázně zejména na druhém stupni školy,
- převažující frontální vedení práce s žáky, informace se žákům sdělují, málo se využívá jejich zkušeností a zájmu,
- malé využívání dostupných názorných audiovizuálních pomůcek,
- učitelé druhého stupně nereagují na únavu žáků, nedbají na způsob sezení, psaní a vzdálenost očí od sešitu,
- nedbalé vedení žákovských sešitů - chybí důslednost ze strany převážné většiny vyučujících,
- nízká úroveň kontroly písemných prací žáků, malá důslednost při opravování pravopisných chyb,
- převažují známky z písemného zkoušení, někde chybí zcela ústní zkoušení,
- estetika v budově druhého stupně je na velmi nízké úrovni - čistota v některých třídách, nástěnky, obrazy a jejich rozmístění, úprava ve skříňkách na chodbě - vliv na estetické prostředí školy s 5.- 9.p.r. má absence odborně vedené výuky výtvarné výchovy,
- v době inspekce dívčí sociální zařízení čistotou příliš neodpovídalo běžnému hygienickému standardu,
- do průběhu hodin jsou málo zařazovány relaxační chvíle.

5.2 Doporučení inspekce k další činnosti školy

- rozhodnout o výuce cizího jazyka v dyslektické třídě v návaznosti na dodržování učebního plánu základní školy,
 - dbát na dodržování metodického pokynu v práci s integrovanými žáky,
 - promyslet systém individuálních plánů včetně zpětné vazby,
 - věnovat zvýšenou pozornost práci začínajícím a nekvalifikovaným vyučujícím,
 - uvědomit si a vyloučit ze strany učitelů některé nevhodné výroky vůči žákům, promyšleně a důsledně reagovat na nevhodné jednání žáků,
 - doplnit náležitosti dotýkající se dokumentace školy,
 - rozšířit spolupráci s místní ZUŠ a využívat kvalitní výuku vyučující na výtvarném oboru k zlepšení esteticky prostředí školy,
 - nezapomínat na využívání dostupných názorných pomůcek,
 - využívat metodických orgánů ke zlepšování výchovně-vzdělávací činnosti školy především s ohledem na inovaci vzdělávacích metod a forem práce s žáky,
 - vést žáky k samostatnému souvislému a kultivovanému mluvnímu projevu, zlepšovat jejich vyjadřovací schopnosti.

5.3 Datum vyhotovení zprávy a podpisy členů inspekčního týmu

V Jablonci nad Nisou dne 26. listopadu 1998

razítko

Podpisy inspektorů:

vedoucí týmu: Mgr. Božena Vydrová v.r.

členové týmu: Edita Hemzáčková v.r.

Mgr. Jarmila Jaškovová v. r .

Mgr. Věra Jirkalová v. r.

Dr. Jana Langerová v. r

Jan Svoboda v.r.

Mgr. Jiří Vorlíček v.r.

5.4 Datum a podpis ředitele kontrolované školy stvrzující převzetí zprávy

Inspekční zprávu jsem převzal dne 9.12. 1998

razítko

Podpis ředitele školy: Mgr. I. Čerovský v. r.

Dle § 19 odst. 8 zákona č. 564/1990 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství, ve znění pozdějších předpisů, může ředitel školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy

České školní inspekci do 14 dnů po jejím obdržení. Připomínky k obsahu inspekční zprávy jsou její součástí.

5.5 Další adresáti zprávy

Na vědomí

Adresát	Datum předání/ odeslání zprávy	Podpis příjemce nebo č.j. jednacího protokolu ČŠI
Zřizovatel: Městský úřad Cvikov	28.12.1998	083 558/98 - 4005
Školský úřad: Školský úřad Česká Lípa	28.12.1998	083 559/98 - 4005

Připomínky ředitele školy k inspekční zprávě

K inspekční zprávě č.j. 083 509/98 - 4005 byly ředitelem školy dne 21. 12. 1998 zaslány **připomínky** k bodu 3.2, který se týká hodnocení plnění učebních dokumentů a osnov, a **oznámení** o odstranění zjištěných nedostatků.

Kopie připomínek a oznámení o odstranění zjištěných nedostatků jsou součástí inspekční zprávy - originály jsou uloženy na ČŠI v České Lípě.

B. Vydrová v.r.

okresní školní inspektorka